

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

Žalobce a): V. G., státní příslušnost Ukrajina, nar. X

Žalobkyně b): D. G., státní příslušnost Ukrajina, nar. X
oba bytem X

oba zastoupeni JUDr. et Mgr. Uljanou Bondarevskou Kurivčakovou,
advokátkou,
sídlem U Prašné Brány 1079/3, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů, o čemž žalovaný žalobce vyrozuměl emailem ze dne 3. 10. 2025 a s tím spojeným zánikem registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu podle zákona č. 65/2022 Sb.

takto:

I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci a) a žalobkyni b) zrušil jejich termín pro pořízení biometrických údajů, o čemž žalovaný žalobce a) vyrozuměl emailem dne

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

3. 10. 2025, přičemž tímto došlo k zániku jejich registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., **byl nezákonný**.

- II. Žalovanému **se zakazuje** pokračovat v porušování práv žalobce a) a žalobkyně b) a **přikazuje se mu**, aby obnovil stav před zrušením termínu žalobců pro pořízení biometrických údajů, nejpozději do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci a) a žalobkyni b) na náhradě nákladů řízení celkem **27.648 Kč** do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich společné zástupkyně, advokátce JUDr. et Mgr. Uljaně Bondarevské Kurivčakové.
- IV. Soud **vyzývá** žalobce, aby do 15 dnů od doručení tohoto rozsudku zaplatili soudní poplatek za žalobu ve výši 2 x 2.000, - Kč, každý z žalobců je samostatným poplatníkem soudního poplatku, (položka 18 bod 2 písm. d) Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu k zákonu č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích v platném znění), tedy celkem **4.000, - Kč**, na účet soudu – číslo účtu 3703-2928021/0710 (Česká národní banka), variabilní symbol **1033018325**.

I. Předmět věci

1. Žalobce a) i žalobkyně b) (dále též společně jako žalobci) jsou manželi, občany Ukrajiny a držiteli dočasné ochrany v České republice. S ohledem na splnění podmínek § 7q odst. 1 a 2 a § 7t odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“ či „lex Ukrajina“) dne 1. 4. 2025 vyjádřili svůj zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt v online systému Ministerstva vnitra. Ministerstvo je dne 8. 9. 2025 vyznačilo jako osoby splňující podmínky § 7q odst. 1 lex Ukrajina, byli vyznačeni v seznamu zájemců jako osoby, které mohou získat zvláštní dlouhodobý pobyt. Žalobci se proto na ministerstvo obrátili s žádostí o rezervaci termínu k pořízení jejich biometrických údajů, které bylo naplánováno na 7. 10. 2025.
2. Těsně před termínem však žalobci prostřednictvím SMS zprávy /a žalobce a) emailem/ obdrželi oznámení žalovaného ministerstva, že jejich termín k pořízení jejich biometrických údajů, neboť žadatel nebo některá společně s žadatelem registrovaná osoba představuje na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, tudíž nesplňuje podmínku uvedenou v § 7t odst. 5 písm. d) lex Ukrajina.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

3. Žalobci se žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „soud“ nebo „městský soud“) brání proti zásahu, který spočívá ve zrušení jejich termínu pro pořízení biometrických údajů dne 3. 10. 2025 a s tím spojeného zániku jejich registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu. Domáhají se vyslovení jeho nezákonnosti a obnovení stavu před uvedeným zrušením.
4. Argumentovali, že jiné kroky před správními orgány činit nemohou, neboť je vyloučeno, aby jim bylo umožněno nahlédnout do spisového materiálu a seznámit se s obsahem zprávy Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky, které vedly žalovaného k uvedenému závěru. Podle § 38 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) by se ani při možném nahlédnutí do spisu nemohli s touto zprávou seznámit. Podle §

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

7o odst. 5 lex Ukrajina poté na postup získání zvláštního dlouhodobého pobytu nelze aplikovat část druhou a třetí správního řádu, zásah tudíž nemohou napadnout žádným oprávněným prostředkem. K oprávnění podat v takové situaci žalobu dále argumentovali rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 – 42, s tím, že § 7t odst. 8 lex Ukrajina nepředpokládá rozhodnutí o zrušení termínu pořízení biometrických údajů a o zrušení registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu, nelze tedy podat žalobu proti rozhodnutí. K ustanovení § 5 odst. 2 lex Ukrajina, které vylučuje soudní přezkum odkázali na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ve věci C-753/23, *Krasiliva* ze dne 27. 2. 2025 a na něj navazující judikaturu Nejvyššího správního soudu. K tomu poukázali na neslučitelnost § 5 odst. 2 lex Ukrajina s § 7o odst. 4 lex Ukrajina, neboť zvláštní dlouhodobý pobyt je povolením k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 17 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), které ze soudní ochrany vyloučeny nejsou.

5. Žalobci si uvědomují zájem na ochraně utajovaných informací, ten však nemůže ospravedlnovat jakýkoliv zásah proti jednotlivcům, kterým je zaručeno právo na spravedlivý proces a právo vyjadřovat se k důkazům. Odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101, ze kterého citovali pasáž o požadavku na zvýšenou aktivitu soudu proti postupu veřejné správy s ohledem na informační deficit žalující strany. Soud se v tomto směru nemůže spokojit jen s pouhým tvrzením, že žalobci představují hrozbu pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Připomněli, že jim nebyla sdělena ani podstata důvodů, pro které jsou za takovou hrozbu označeni, což odporuje rozhodovací praxi evropských soudů, k čemuž citovali z rozsudku SDEU ve věci C-300/11 ze dne 4. 6. 2023. Ani v SMS zprávě z 3. 10. 2025 ani v e-mailu z 20. 11. 2025 jim ministerstvo ani okrajově nespecifikovalo v čem spočívá podstata podezření, že žalobci představují hrozbu pro Českou republiku nebo veřejný pořádek a připravil je tak o možnost se účinně bránit. K tomu dále citovali rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Regner proti České republice* ze dne 19. 9. 2017, stížnost č. 35289/11, jak byl citován v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 253/2018 – 42. Soud by měl tedy vadu zhojit a žalobcům sdělit podstatu důvodů, pro kterou byli za hrozbu považováni, a umožnit jim tak příležitost účinně se bránit.
6. Poukázali na rozpor mezi tvrzením o bezpečnostním riziku a objektivně ověřitelnou realitou, což dokládali výpisy z rejstříku z České republiky i Ukrajiny. Žalobci doposud nebyli odsouzeni, trestně stíháni ani prověřováni pro podezření ze spáchání protiprávního činu. Absence trestního stíhání indikuje neaktuálnost, chybnost nebo nedostatečnou intenzitu představované hrozby. K intenzitě hrozby, kterou musí cizinci představovat, poté citovali z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2023, č. j. 10 Azs 12/2023 – 67; pokud by se uvedené činnosti žalobci dopustili či se na ní podíleli, nepochybně by o tom byl v rejstřících trestů záznam.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě soudu navrhoval, aby ji odmítl, případně zamítl. Žalovaný potvrdil, že žalobci v souladu s § 7p odst. 1 lex Ukrajina projevili společně zájem o vydání zvláštního dlouhodobého pobytu. Následně bylo postupem podle § 7r lex Ukrajina zjištěno, že žalobci podmínky uvedené v § 7q téhož zákona splňují, a proto byli vyznačeni v seznamu zájemců jako osoby, které mohou získat zvláštní dlouhodobý pobyt a mohou se tedy registrovat ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu postupem podle § 7s odst. 1 lex Ukrajina, což učinili. Podotkl ale, že úspěšná registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu ještě neznamená, že toto pobytové oprávnění bude cizinci vydáno, neb musí splnit předpoklady

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

uvedené v § 7p odst. 2, případně v odstavci 3 lex Ukrajina a § 7t odstavci 5 téhož zákona. Jedním z těchto předpokladů je také to, že podle stanoviska policie nebo zpravodajské služby není cizinec nebezpečím pro veřejný pořádek nebo bezpečnost České republiky.

8. V případě žalobce policie uplatnila negativní stanovisko k vydání zvláštního dlouhodobého pobytu k žalobci a). Proto žalovaný postupoval podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina a žalobci a) i žalobkyni b) zrušil termín pro pořízení biometrických údajů, čímž také došlo k zániku jejich společné registrace. Ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu byl žalobce jako zakladatel společné registrace informován elektronicky.
9. Žalovaný dále stručně shrnul průběh řízení pro získání zvláštního dlouhodobého pobytu.
10. Stran aktivní žalobní legitimace ve shodě s žalobci uvedl, že má za to, že postup podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina není rozhodnutím pro vyloučení úpravy části druhé správního řádu podle § 7o odst. 5 lex Ukrajina, přičemž nejde ani o rozhodnutí ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
11. To, že podle § 7o odst. 3 lex Ukrajina není na vydání zvláštního dlouhodobého pobytu právní nárok, však podle žalovaného také vylučuje naplnění podmínky vyjádřené v § 82 s. ř. s. v podobě zkrácení práv žalobců. Žalovaný se tudíž nemohl dopustit nezákonného zásahu, soud by měl proto žalobu odmítnout. Úprava zvláštního dlouhodobého pobytu nemá nic společného s právem EU, přípustnost soudního přezkumu proto nelze odvíjet od evropského práva.
12. Žalovaný dále argumentoval, že v případě žalobců postupoval v souladu se zákonem. Žalovaný obdržel stanovisko od Policie České republiky ve formě jednoduchého sdělení „ano“ nebo „ne“. Tímto, v případě žalobce a) negativním, stanoviskem vznikla překážka pro vydání zvláštního dlouhodobého pobytu jak žalobci a), tak společně s ním registrované žalobkyni b), přičemž toto negativní stanovisko je překážkou *per se*; ve věci se nevede správní řízení, nevydává se rozhodnutí a zákon nepředpokládá užití správního uvážení. Argumentace žalobců stan užití utajované informace jako podkladu pro vydání rozhodnutí označil za nepřipadnou, žádnou takovou informaci nepoužil. K tomu citoval z důvodové zprávy zákona č. 24/2024 Sb. s tím, že cílem zákonodárce nebylo vést správní řízení ale stanovit jasná kritéria a podmínky pro získání zvláštního dlouhodobého pobytu, přičemž úvahu při formulaci stanoviska činí jen policie nebo zpravodajská služba. Dodal, že nevydání zvláštního dlouhodobého pobytu nemá vliv na dočasnou ochranu žalobců.
13. Žalobci na vyjádření žalovaného reagovali v podání ze dne 23. 1. 2026. Oproti žalovanému jsou toho názoru, že podmínky jejich aktivní legitimace k žalobě podle § 82 s. ř. s. jsou dány. Z ustanovení § 7t odst. 5 písm. d) lex Ukrajina ani z žádného prováděcího předpisu či důvodové zprávy nevyplývá, jaké konkrétní skutečnosti má Policie České republiky při vydávání svého stanoviska zkoumat, z jakých zdrojů má vycházet a jaké typy informací mohou vést k závěru, že žadatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu. S poukazem na stenoáznam 108. schůze Poslanecké sněmovny dovozují, že smyslem tohoto přísněného bezpečnostního screeningu má být ověření, že dotčená osoba nespáchala žádný trestný čin ani na území jiného členského státu, ani v zemi původu, nemá být založena na neurčitých domněnkách, netransparentních úvahách či paušálních kritériích, ale na ověřitelných a konkrétních informacích vyplývajících z dostupných evidencí a oficiálních záznamů.

14. Žalobci nejsou vedeni v schengenském informačním systému jako osoby, kterým má být odepřen vstup nebo pobyt, ani v evidenci nežádoucích osob, případně negativní stanovisko Policie ČR by tak mohlo vycházet toliko z informací vztahujících se k ukrajinské straně. K tomu však žalobci uvádějí, že oba disponují čistými výpisy z ukrajinského rejstříku trestů, které sami žalovanému předložili, a nikdy nebyli účastníky žádného trestního ani jiného řízení na území Ukrajiny. Dále žalobce, coby ukrajinský občan mužského pohlaví ve věku nad 18 a pod 60 let, tedy osoba, na kterou se podle ukrajinské právní úpravy obecně vztahuje omezení možnosti vycestovat ze země v souvislosti s plněním branné povinnosti, zdůrazňuje, že státní hranici překročil zcela legálně a v souladu s platnými právními předpisy. Skutečnost, že mu bylo umožněno vycestovat z Ukrajiny, sama o sobě potvrzuje, že splnil zákonem stanovené podmínky pro opuštění území státu, což žalobce dokládá předloženými kopiemi relevantních stránek svého cestovního pasu s vyznačenými hraničními razítky. Současně žalobce soudu sděluje, že v souladu s ukrajinskou právní úpravou splnil veškeré povinnosti související s brannou povinností, včetně aktualizace nezbytných evidenčních údajů, a v nedávné době se rovněž podrobil vojenské lékařské prohlídce. Z hlediska ukrajinské strany tak žalobce nemá žádné nesplněné povinnosti ani negativní záznamy, které by mohly jakkoli zpochybnit jeho bezúhonnost či legálnost jeho pobytu mimo území Ukrajiny.
15. Za této situace žalobci nemají sebemenší představu, z jakých konkrétních skutečností Policie ČR dovodila, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek či bezpečnost České republiky. Vzhledem k tomu, že stanovisko Policie ČR má podle tvrzení žalovaného podobu pouhého binárního označení „ANO/NE“ u jednotlivých jmen, nelze vyloučit, že v projednávané věci došlo k administrativnímu či evidenčnímu pochybení. Pokud žalovaný tvrdí, že se o omyl nejedná, je namístě, aby bylo alespoň v řízení před soudem objasněno, jaké konkrétní jednání či okolnosti jsou žalobci kladeny za vinu. Podle žalobců by si měl tedy soud vyžádat takové objasnění stanoviska Policie ČR.
16. V dalším argumentují žalobci poukazují na to, že postupem žalovaného bylo porušeno právo na řádnou správu dle čl. 41 Listiny základních práv a svobod Evropské unie, právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces dle čl. 47 Listiny základních práv a svobod Evropské unie.

III. Posouzení věci

17. O žalobě soud rozhodl podle § 51 s. ř. s., neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobci nereagovali na výzvu předsedy senátu ve smyslu uvedeného ustanovení. Nařídít ústní jednání nebylo třeba ani z důvodu dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 správního řádu, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 As 326/2022 – 88, a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, neboť věc lze totiž rozhodnout jen na základě listinných důkazů, k nimž měli účastníci možnost se vyjádřit nebo které jsou jim známy a na základě skutečností, které jsou mezi stranami nesporné. S ohledem na nespornost a přístupnost důkazních prostředků stranám sporu soud takto neprováděl dokazování e-mailem žalovaného vůči žalobci ze dne 3. 10. 2025, emailem žalobce a)

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

k žalovanému ze dne 7. 10. 2025, žádostmi žalobců o prověření správnosti dat k vyhodnocení podmínek zvláštního dlouhodobého pobytu ze dne 13. 11. 2025, e-mailem žalovaného z 20. 11. 2025, screenshoty s potvrzeními o splnění podmínek k získání zvláštního dlouhodobého pobytu a s potvrzením rezervace termínu k pořízení biometrických údajů a kopiemi cestovních pasů žalobců. Za nadbytečné potom soud považuje dokazování nájemní smlouvou z 16. 12. 2024, pracovními smlouvami žalobců a jejich oddacím listem či kopiemi relevantních stránek cestovního pasu žalobce s vyznačenými hraničními razítky. Jde totiž o dokumenty dokládající skutečnosti, které se míjí s předmětem sporu – tedy s otázkou, zda žalobci představují hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu. Žalovaný důkazem navrhoval provést screenshoty s registracemi žalobců a textem e-mailové zprávy o zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů – oba tyto důkazní prostředky však nepřinášejí nová zjištění, korespondují s argumentací žalobců a jsou také nesporná. Žalovaný dále navrhoval provedení dokazování stanoviskem policie ke skupině registrovaných zájemců o zvláštní dlouhodobý pobyt včetně žalobce a) s vysvětlujícím komentářem ze strany žalovaného. Obsah stanoviska Policie ČR je ale také nesporný, neobsahuje odůvodnění a informace, které by žalobcům doposud nebyly známy. Není jím tudíž třeba provádět dokazování; oním vysvětlujícím komentářem je poté jen poznámka, že vyjádřením „NE“ bylo označeno právě identifikační číslo žalobce a).

18. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 1/2005 65, č. 603/2005 Sb. NSS ze dne 17. 3. 2008).
19. Mezi stranami je v první řadě sporná **čtvrtá podmínka**, tj., zda lze jednání žalovaného považovat za rozhodnutí či za zásah.
20. Obecně podle § 7o lex Ukrajina platí, že
 - (1) *Zvláštní dlouhodobý pobyt je povolením k dlouhodobému pobytu podle § 17 písm. c) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*
 - (2) *Zvláštní dlouhodobý pobyt cizinec nabývá převzetím průkazu o povolení k pobytu. Zvláštní dlouhodobý pobyt opravňuje cizince k pobytu na území České republiky po dobu 5 let.*
 - (3) *Na zvláštní dlouhodobý pobyt není právní nárok.*
 - (4) *Ve věcech zvláštního dlouhodobého pobytu, které tento zákon neupravuje, se postupuje podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*
 - (5) *Na postup získání zvláštního dlouhodobého pobytu se nevztahují části druhá a třetí správního řádu.*
21. Pakliže je tedy zvláštní dlouhodobý pobyt považován za povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu zákona o pobytu cizinců, platí tedy současně, že v případě vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení jeho platnosti, vydání osvědčení o registraci nebo povolení k přechodnému nebo k trvalému pobytu se vydáním rozhodnutí rozumí právě převzetí průkazu o povolení k pobytu, jde-li o vydání povolení k dlouhodobému pobytu

nebo prodloužení jeho platnosti (srov. § 169t odst. 7 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 7o odst. 2 lex Ukrajina).

22. Byť se tedy na postup pro získání zvláštního dlouhodobého pobytu nevztahují pravidla správního řízení dle části druhé a třetí správního řádu nevztahují (včetně lhůty pro vydání a náležitosti rozhodnutí), neznamená to, že žalovaný o zvláštním dlouhodobém pobytu nevydává rozhodnutí, které zasahuje do práv cizince ve smyslu § 65 s. ř. s. Naopak, v případě vyhovění cizincově zájmu je jím speciální rozhodnutí v režimu zákona o pobytu cizinců - převzetí průkazu o povolení k pobytu, které zakládá cizinci oprávnění k dlouhodobému pobytu na území. Lhůta pro vydání tohoto rozhodnutí (jelikož lex Ukrajina je speciálně neupravuje) pak vyplývá z ustanovení § 169t odst. 6 zákona o pobytu cizinců.
23. Žalobci však napadají tomu předcházející úkon žalovaného, který spočívá ve zrušení jejich registrace, což jim bylo oznámeno emailem žalobci a) ze dne 3. 10. 2025.
24. Podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina platí, že je-li zjištěna překážka podle odstavce 5 před pořízením biometrických údajů, Ministerstvo vnitra cizinci a společně registrovaným osobám zruší termín pro pořízení biometrických údajů; o zrušení termínu a o tom, která překážka podle odstavce 5 byla zjištěna, Ministerstvo vnitra cizince vyrozumí na adresu jeho elektronické pošty. Zrušením termínu pro pořízení biometrických údajů registrace k pobytu cizinci a společně registrovaným osobám zaniká. Podle § 7t odst. 5 písm. d) lex Ukrajina nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu cizincem Ministerstvo vnitra ověří, zda byla provedena registrace k pobytu za všechny společně registrované osoby a zda cizinec a společně registrované osoby na základě informace nebo stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky nejsou nebezpečím pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu.
25. Soud předesílá, že podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina nedochází ke zrušení termínu emailem žalovaného, ale jeho faktickým úkonem, který tomuto vyrozumění předchází. K zásahu do práv žalobce tedy nedošlo emailem žalovaného ze dne 3. 10. 2025, ale již samotným zrušením termínu k pořízení biometrických údajů. Jelikož z obsahu žaloby je však zřejmé, že žalobci se primárně brání právě proti zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů, o čemž byli vyrozuměni emailem žalovaného, soud neshledal důvod poučovat žalobce o tom, že by v tomto ohledu měli formálně upravit skutek a upřesnit označení žalovaného zásahu. Soud tedy jako zásah žalovaného do práv žalobců považuje (v souladu s obsahem žaloby) samotné zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů, o čemž byli žalobci vyrozuměni emailem od žalovaného ze dne 3. 10. 2025. Obdobný zásah soudu do žalobního návrhu v rámci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ostatně aproboval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 8. 2014, č. j. 2 As 35/2014 - 109, v němž v bodě 28 uvedl, že „*pokud městský soud popis skutku, v němž žalobce spatřoval nezákonný zásah, formálně či stylisticky upravil, aniž by tím jakkoli změnil předmět řízení, nelze v takovém postupu spatřovat porušení práv stěžovatelky*. Nejvyšší správní soud současně zohlednil, že městský soud tehdy „*přispěl k přesnějšímu a objektivnějšímu popisu nezákonného zásahu, lepší srozumitelnosti výroku napadeného rozsudku a tím i k naplnění jednoho z účelů žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu, jímž je usnadnění postupu při domáhání se případné náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb.*“
26. Je nesporné, že žalovaný zrušil termín pro pořízení biometrických údajů, o čemž žalobce vyrozuměl dne 3. 10. 2025. Toho dne se žalobci o zásahu žalovaného dozvěděli, žalobci pak podali 1. 12. 2025, tj. včas ve dvouměsíční lhůtě (srov. § 84 odst. 1 s. ř. s.).

27. Jak již soud uvedl výše, jelikož žalovaný u žalobce a) shledal překážku podle § 7t odst. 5 písm. d) lex Ukrajina, zrušil oběma žalobcům podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina termín pro pořízení biometrických údajů a v návaznosti na to zanikla žalobcům i jejich registrace k pobytu. Samotné zrušení termínu jistě neznamená, že by se cizinec k pobytu nemohl znovu registrovat - podmínkou registrace je totiž toliko věk cizince, držba dočasné ochrany v České republice a vyznačení v seznamu zájemců podle § 7q odst. 1 lex Ukrajina (srov. § 7s odst. 1 lex Ukrajina). Podstatné je však to, že dle lex Ukrajina na úkon „zrušení termínu“ nenavazuje již žádný další úkon či postup ve věci žalobcova (slovy § 7p odst. 1 lex Ukrajina) „vyjádřeného zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt“. Úkolem žalovaného je totiž dle § 7t odst. 6 lex Ukrajina toliko již jen vyrozumět cizince o zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů na adresu jeho elektronické pošty.
28. Úkon žalovaného tedy podle názoru městského soudu jistě nepředstavuje ani pozitivní rozhodnutí o vyjádřeném zájmu žalobců – žádosti o zvláštní dlouhodobý pobyt (dle § 7p lex Ukrajina). Jde naopak o faktický úkon, který sice ukončil proces registrace pobytu (§7s lex Ukrajina), nicméně jeho následkem vyvstala zásadní překážka pro převzetí průkazu k pobytu cizince (tj. neexistence registrace k pobytu). Dokud totiž nebude splněna podmínka registrace k pobytu, žalobci tím spíše nebudou moci převzít průkaz o povolení k pobytu (srov. ustanovení § 7t odst. 5 věta první lex Ukrajina). Napadaný úkon žalovaného proto představuje zásadní a svou povahou jednorázový negativní zásah s trvajícím důsledky do procesu získání průkazu povolení ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu.
29. Žalobci by pak podle názoru soudu při ochraně proti tomuto úkonu nemohli být úspěšní žalobou na ochranu proti nečinnosti žalovaného podle § 79 s. ř. s., která umožňuje dosáhnout uložení povinnosti vydat osvědčení či rozhodnutí (tj. vydání průkazu k povolení pobytu).
30. Právě faktickým zásahem žalovaného totiž pominuly účinky registrace pobytu coby nezbytné podmínky k získání zvláštního dlouhodobého pobytu. Pro její neexistenci pak žalovaný nemůže vydat žalobcům „pozitivní rozhodnutí“ - průkaz o povolení k pobytu. A naopak, zákon při vyloučení části druhé a třetí správního řádu podle § 7o odst. 5 lex Ukrajina již po zrušení registrace k pobytu neukládá žalovanému vydání negativního zamítavého rozhodnutí, ale toliko vyrozumění cizince emailem podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina. Mezi stranami poté není vůbec sporu o tom, kterým úkonem žalovaného se žalobci cítí být zkráceni na svých právech - není to nevydání „konečného“ rozhodnutí, ale právě zrušení termínu k pořízení biometrických údajů, coby zásadní překážka pro osud zájmu žalobců o zvláštní dlouhodobý pobyt.
31. Mezi stranami je přitom nesporné, že samotný lex Ukrajina neupravuje jiný prostředek právní ochrany (srov. § 85 s. ř. s.) proti úkonům žalovaného v procesu získávání zvláštního dlouhodobého pobytu. Pokud je tedy primárním cílem žalobců, aby dosáhli revokace přímo tohoto úkonu žalovaného, tj. aby znovu získali termín k pořízení biometrických údajů a tím dosáhli obnovení registrace k pobytu, jiný procesní nástroj proti úkonu žalovaného, než žaloba na ochranu proti zásahu žalovaného, tak podle názoru soudu není dostatečně efektivní.
32. Žalovaný rovněž sporuje **druhou podmínku**, tj. zda jeho zásah mohl žalobce a) a žalobkyni b) vůbec zkrátit na právech, to s ohledem na to, že podle § 7o odst. 3 lex Ukrajina není na zvláštní dlouhodobý pobyt právní nárok.

33. V této souvislosti soud vychází z toho, že zákonodárce především stanovil několik podmínek, za nichž cizinec může tento typ pobytu získat – to jednak procedurální povahy – srov. § 7p či § 7s a § 7t lex Ukrajina, tak hmotněprávní povahy podle § 7q lex Ukrajina. Pakliže cizinec tyto podmínky splní, v zásadě nic nebrání tomu, aby zvláštní dlouhodobý pobyt také získal. Pokud by ostatně cizinec splnil všechny podmínky a pobyt nezískal, jednalo by se o nepřípustnou svévoli správního orgánu v rozporu s jasným zněním lex Ukrajina. Jinými slovy, cizinec sice slovy zákona nemá nárok na zvláštní dlouhodobý pobyt, nicméně mu ale náleží právo na spravedlivý proces. Žalovaný pak do tohoto procesu svým úkonem zasáhl a zkrátil práva žalobců tím, že zamezil, aby byli se svou žádostí věcně úspěšní. Je tedy zjevné, že nebýt zásahu žalovaného, žádost žalobců (či projevený zájem) by mohla dospět až k povolení k pobytu, zatímco následkem zásahu žalovaného došlo k vyřazení žalobců z registrace k pobytu. Městský soud je tedy toho názoru, že zásah žalovaného žalobce skutečně zkrátil na jejich právech. A právě proti takovému zásahu se oba žalobci domáhají ochrany s cílem dosáhnout přezkoumání správnosti postupu žalovaného.
34. O tom, že zásah žalovaného zkrátil přímo žalobce a) a žalobkyni b) (**první podmínka**) a byl proti nim i namířen (**pátá podmínka**), není mezi stranami sporu.
35. Zbývá tedy posoudit otázku zákonnosti zásahu žalovaného (**třetí podmínka**).
36. Z podkladů o vyjádření zájmu a o průběhu registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu, které soudu předložil žalovaný, a které svou verzí příběhu potvrzují i žalobci (a jimi předložené podklady), soud zjistil následující.
37. Žalobci vyjádřili společný zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt prostřednictvím elektronického formuláře (splněna podmínka podle § 7p lex Ukrajina), žalobci současně splnili podmínky k registraci k tomuto pobytu podle § 7q lex Ukrajina – proto byli vyznačeni v seznamu zájemců jako osoby, které mohou získat zvláštní dlouhodobý pobyt, mohli se k němu postupem podle § 7s lex Ukrajina registrovat. Termín pro pořízení biometrických údajů byl žalobci a) a žalobkyni b) stanoven na 7. 10. 2025, 8:00. Z předloženého elektronického výstupu vyplývá stanovisko Policie České republiky k identifikačnímu číslu žalobce a) č. X – „NE“. O tom ostatně mezi stranami ani sporu není. Dne 3. 10. 2025 žalovaný odeslal žalobci a) email o zrušení jejich rezervace s textem: „*Vaše rezervace na pracovišti Ministerstva vnitra dne 07-10-2025; 08:00 byla zrušena pracovníky Ministerstva vnitra. Důvod zrušení rezervace: Tímto Vám v souladu s § 7t odst. 8 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, sdělujeme, že Vaše registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu zanikla, protože Vy nebo některá společně s Vámi registrovaná osoba představuje na základě stanoviska Policie ČR nebo zpravodajské služby ČR hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, tudíž nesplňujete podmínku uvedenou v § 7t odst. 5 písm. d) zák. č. 65/2022 Sb.*“. V e-mailu ze dne 20. 11. 2025 poté žalovaný k dotazu žalobců zopakoval, že registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu zanikla, neboť na základě stanoviska Policie ČR nebo zpravodajské služby ČR žalobci nesplňují podmínku bezúhonnosti, protože nemohou získat zvláštní dlouhodobý pobyt.
38. Jak již soud uvedl výše, podle § 7t odst. 5 písm. d) lex Ukrajina nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu cizincem Ministerstvo vnitra ověří, zda byla provedena registrace k pobytu za všechny společně registrované osoby a zda cizinec a společně registrované osoby na základě informace nebo stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky nejsou nebezpečím pro veřejný pořádek nebo

bezpečnost státu. Tuto svou povinnost žalovaný splnil, když si vyžádal stanovisko policie, které soudu předložil. Žalovaný současně tvrdí, že svůj postup nezaložil na stanovisku zpravodajské služby, či že stanovisko nebylo založeno na utajené skutečnosti.

39. Povinností žalovaného je (přes vyloučení části druhé a třetí správního řádu) alespoň to, aby ve smyslu § 3 správního řádu zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky § 2 správního řádu. Přijaté řešení přitom musí odpovídat okolnostem případu [§ 2 odst. 4 správního řádu].
40. Policie České republiky ve svém stanovisku stran zde posuzovaného případu uvedla jen prosté „NE“ zaznamenané do tabulky k číslu žalobce a), bez jakéhokoliv bližšího upřesnění tohoto závěru. Ke dni tohoto rozhodnutí pak žalovaný, ač to uvedl ve vyjádření k žalobě ze dne 5. 1. 2026 (str. 5) a soud jej dne 21. 1. 2026 znovu vyzval k zaslání v dodatečné lhůtě jednoho týdne počínaje dnem doručení, žádné doplňující stanovisko policie nepředložil. Soudu tak nezbývá, než konstatovat, že takové stávající stanovisko policie není ani srozumitelné a ani přezkoumatelné a nelze jej optikou výše uvedených ustanovení správního řádu považovat za dostatečné, a to ani s ohledem na větší množství žadatelů o zvláštní dočasnou ochranu a automatizaci procesu. Nelze totiž rezignovat na požadavek řádného odůvodnění postupů veřejné správy, neboť jde o součást práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Řádné odůvodnění postupů veřejné správy je garancí toho, že veřejná správa nepostupuje svévolně, umožňuje přezkum zákonnosti a správnosti učiněných závěrů. Odůvodnění alespoň v minimální přezkoumatelné míře je tím více potřebné, dochází-li v důsledku uvedeného stanoviska o tom, zda cizinec představuje hrozbu, k zániku jeho registrace k pobytu: tedy ukončení procesu a negativnímu zásahu do cizincových práv. Pokud se žalovaný s takovým stanoviskem Policie České republiky spokojil a postavil na jeho základě svůj další postup, poté evidentně nezjistil stav věci dostatečným způsobem. Na základě uvedeného stanoviska podle názoru soudu nelze spolehlivě dovodit, že v případě žalobců, resp. žalobce a) je závěr Policie České republiky opodstatněný a řádně odůvodněný.
41. V posuzovaném případě tedy ze správního spisu (především ze stanoviska Policie České republiky) nelze tedy seznat, zda jsou skutečně dány důvody, pro které bylo ze strany Policie České republiky v případě žalobce a) vydáno negativní stanovisko. Postup podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina tedy není v posuzovaném případě odůvodněn, neboť nebylo přesvědčivě doloženo splnění podmínky podle § 7t odst. 5 písm. d) lex Ukrajina.
42. Soud poznamenává, že v kontrastu ke stručnému stanovisku Policie České republiky, které žalobce a) označilo za nebezpečí pro veřejný pořádek a bezpečnost státu, žalobce a) i žalobkyně b) doložili výpisy ze svých trestních rejstříků v České republice i na Ukrajině, ze kterých se nepodává žádné předchozí odsouzení, trvající trestní stíhání či snad výkon trestu. Uváděli a dokládali, že jsou oba výdělečně činní. Tvrdí, že nejezdili do rizikových regionů, oba jsou společensky aktivní. Uvedenou argumentaci žalovaný nijak nespороval.
43. Z výše uvedeného se soudu podává, že žalovaný zrušil termín pro pořízení biometrických údajů na základě podkladu, který postrádá jakékoliv odůvodnění a z nějž ani okrajově nevyplývají důvody, proč žalobce a) představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Závěr žalovaného pro zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů a tím i zánik registrace k pobytu u obou žalobců tak postrádá přesvědčivé podklady.

44. Jednání žalovaného pro tento zásadní nedostatek zjišťování skutkového stavu v rozporu se zásadou dle § 3 správního řádu proto naplnilo i třetí podmínku pro vyslovení nezákonnosti zásahu správního orgánu.

IV. Závěr a náklady řízení

45. Z vyložených důvodů tak podle názoru městského soudu nebylo ze shromážděných podkladů dostatečným způsobem zjištěno a prokázáno, že žalobce a) představuje nebezpečí pro veřejný pořádek nebo bezpečnost České republiky. Žalovaný proto jednal nezákonně, když žalobci a) a žalobkyni b) zrušil termín pro pořízení biometrických údajů podle § 7t odst. 6 lex Ukrajina, čímž také nezákonně zanikla jejich registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu.
46. Žaloba je tedy důvodná a Městský soud v Praze výrokem I. určil, že zásah žalovaného byl nezákonný. Jelikož důsledky tohoto zásahu, tj. zrušená registrace k pobytu, trvají, výrokem II. přikázal žalovanému, aby v přiměřené lhůtě obnovil stav před zásahem, tj. aby obnovil registraci žalobce k pobytu (srov. § 87 odst. 2 s. ř. s.).
47. O nákladech řízení soud rozhodnul podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci byli v řízení plně úspěšní, proto mají proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež v posuzovaném případě tvoří náklady zastoupení advokátkou. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) takto:
- a) Odměna za tři úkony právní služby po 4 620 Kč u první osoby: převzetí a přípravu zastoupení, sepsání žaloby a replika k vyjádření žalovaného [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d)]. S ohledem na zastoupení dvou žalujících osob podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu dále odměna u druhé osoby za tři výše uvedené úkony právní služby ponížena o 20 %, tj. 3 696 Kč za úkon
 - b) Paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za šest úkonů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu).
48. Žalobcům tudíž na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši **27.648 Kč** (3x4 620 Kč + 3 x 3 696 Kč + 6 x 450 Kč). Zástupkyně žalobců nedoložila, že je plátcem DPH, a tato skutečnost nevyplývá ani z veřejně dostupné databáze ekonomických subjektů (dostupné na adrese: <https://ares.gov.cz/ekonomicke-subjekty>).
49. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.
50. Podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona o soudních poplatcích se od poplatku osvobozuje cizinec v řízení ve věcech mezinárodní ochrany, dočasné ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení zajištění, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, a v řízení o propuštění cizince ze zajištění. Řízení ve věci zvláštního dlouhodobého pobytu dle lex Ukrajina však není řízením o dočasné ochraně a ani jiným pobytovým titulem, u něhož cizinci svědčí osvobození od soudního poplatku. Naopak, jak soud vyložil výše, svou povahou jde o druh dlouhodobého pobytu dle zákona o pobytu cizinců (srov. § 7o odst. 1 lex Ukrajina), který od soudního poplatku osvobozen není (srov. *a contrario* § 11 odst. 1 a 2 zákona o soudních poplatcích). Žalobci jsou tedy jako samostatní poplatníci /srov. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců/ povinni zaplatit soudní poplatek za žalobu na ochranu před nezákonným zásahem ve výši **2 x 2000 Kč**/položka 18 bod 2 písm. d) Sazebníku poplatků, který tvoří

přílohu k zákonu č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích v platném znění/. Jelikož soud začal již jednat o věci samé, rozhodl výrokem IV. o uložení povinnosti zaplatit poplatek spolu s rozhodnutím, jímž se řízení končí (§ 9 odst. 6 zákona o soudních poplatcích).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. února 2026

JUDr. Jaromír Klepš v.r.
předseda senátu